

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) de inning van de door hem verschuldigde kinderalimentatie heeft overgenomen, hem in dat kader onvoldoende en/of onduidelijk heeft geïnformeerd en hem opslagkosten in rekening heeft gebracht.

Beoordeling

1. Verzoeker is gehuwd geweest met mevrouw B. Uit dit huwelijk is een dochter geboren, G. Bij beschikking van 22 februari 2006 door de rechter werd bepaald dat verzoeker (met terugwerkende kracht) vanaf 1 maart 2005 alimentatie voor zijn dochter moest betalen. Per 23 mei 2005 werd het bedrag bepaald op € 254,50 per maand. De beschikking bevat geen bepaling over het tijdstip van betaling van de alimentatie. G. is op 20 augustus 2006 meerderjarig geworden.

2. Op 12 februari 2007 verzochten G. en haar moeder het LBIO de inning van de alimentatie over te nemen. In het verzoek is een overzicht gegeven van de betalingen van de verschuldigde termijnen sedert september 2006. Volgens dat overzicht werd op de eerste of tweede van de maand de bijdrage ontvangen voor de voorgaande maand; er werd dus achteraf betaald. Op 2 januari 2007 was de laatste betaling ontvangen, die volgens dit overzicht bestemd was voor december 2006. Nadien was er niets meer ontvangen. Tevens werd opgemerkt dat verzoeker had gemeld geen indexering te willen betalen.

3. Bij brief van 15 februari 2007 deelde het LBIO aan verzoeker mee dat er een inningsverzoek was gedaan. In die brief staat verder - voor zover hier van belang - het volgende. Het alimentatiebedrag is "bij vooruitbetaling" verschuldigd, dus de bijdrage moet vóór de eerste dag van de maand ontvangen zijn. Het alimentatiebedrag was inmiddels verhoogd met de wettelijke indexering. De achterstand werd berekend op tweemaal de (geïndexeerde) bijdrage, te weten over de maanden januari en februari. In het bij de brief gevoegde informatieblad staat onder meer:

"Wanneer betaal ik tijdig?"

In verreweg de meeste rechterlijke uitspraken is bepaald dat de kinderalimentatie 'bij vooruitbetaling' verschuldigd is. Dit betekent dat de onderhoudsgerechtigde de alimentatie vóór de eerste van de maand waarvoor de alimentatie bestemd is moet hebben ontvangen. Een voorbeeld; de alimentatie voor de maand januari dient aldus vóór 1 januari door de onderhoudsgerechtigde ontvangen te zijn. (...)

Hoe berekent het LBIO de achterstand?

Het LBIO berekent de achterstand op basis van de opgave van de ontvangstgerechtigde ouder. Het LBIO houdt standaard rekening met de wettelijk verschuldigde jaarlijkse indexering. Wanneer de alimentatie bij vooruitbetaling verschuldigd is - en dat is meestal het geval - telt ook de verschuldigde bijdrage over de lopende maand mee bij het berekenen van de achterstand. In sommige gevallen (aan het eind van de maand) wordt ook de komende maand al meegenomen in de achterstandsberekening."

4. Op 26 februari 2007 belde verzoeker met het LBIO om mee te delen dat hij een betaling (minus de indexering) had gedaan. De indexering hoefde hij echter volgens zijn zeggen niet te betalen.

5. Mevrouw B. bevestigde bij e-mail van 26 februari 2007 de betaling van twee termijnen. Zij stelde in die e-mail dat verzoeker twee maanden achter lag met betaling. Op 6 maart 2007 mailde zij aan het LBIO dat verzoeker op dat moment nog niet de kinderalimentatie aan G. had betaald.

6. Op 12 maart 2007 stuurde het LBIO verzoeker aangetekend een brief, omdat hij niet gereageerd zou hebben op de eerdere brief. In deze brief werd een achterstand van

€ 268,24 berekend, bestaande uit de niet betaalde indexering over de maanden januari en februari en de nog niet betaalde bijdrage voor maart (inclusief indexering). Verzoeker kreeg gelegenheid binnen 21 dagen betaling aan te tonen. Anders zou het LBIO de inning overnemen, waarbij hij opslagkosten verschuldigd zou zijn.

7. Op 5 april 2007 deelde het LBIO schriftelijk aan verzoeker mee over te gaan tot inning van de alimentatie. De totale achterstand ad € 330,68 bestond uit de nog niet betaalde indexering over januari en februari 2007, alsmede de (geïndexeerde) bijdrage over maart met opslagkosten. In de brief werd wederom vermeld dat de alimentatie steeds bij vooruitbetaling was verschuldigd. Verzoeker werd gevraagd het verschuldigde bedrag over te maken aan het LBIO. Als betaling ineens niet mogelijk was, ging het LBIO akkoord met een betalingsregeling van € 354 per maand.

8. Verzoeker belde op 12 april 2007 met het LBIO om te melden dat hij het niet eens was met de overname. Zijn dochter zou alles opmaken aan drank. Diezelfde dag meldde hij later nog dat hij pas *in* de maand zou hoeven betalen; nergens stond dat hij vooruit moest betalen. Hij kon afspraken maken met een meerderjarige. Die waren er, nu zij geen reactie gaf op de latere betaling.

9. Op 29 mei 2007 ontving het LBIO een kopie van giroafschrijvingen van verzoeker. Daarop staan de volgende afboekingen van alimentatie in dat jaar ten name van zijn dochter G.:

2 januari - € 254,50

23 februari - € 509

14 maart - € 254,50

24 april € 354 (ten name van het LBIO).

Op de giroafschriften staat niet de bestemming van het bedrag aangegeven.

Per brief van 30 mei 2007 berichtte het LBIO aan verzoeker dat het zijn ex-echtgenote om uitleg had verzocht over de betaling van de alimentatie van 2 januari 2007, waarvan verzoeker had aangegeven dat deze voor die maand was bestemd. Mevrouw B. stuurde op 1 juni 2007 een overzicht. Volgens dit overzicht waren de betalingen sedert het meerderjarig worden van G. telkens achteraf gedaan.

10 . Op 7 juni 2007 schreef het LBIO aan verzoeker:

"U klaagt erover dat de betaling van 2 januari 2007 aangemerkt dient te worden als een betaling van de maand januari 2007.

De inning van achterstallige kinderalimentatie is bij wet aan het LBIO opgedragen. Artikel 1:408 lid 4 BW stelt ondubbelzinnig dat waar de ontvangstgerechtigde een achterstand in betalingen *aannemelijk* dient te maken, de betalingsplichtige dient te *bewijzen* dat die achterstand in betalingen er niet is.

Bij het toewijzen van een betaling aan een maandperiode gaat mijn bureau in eerste instantie uit van de omschrijving die is meegegeven aan de betaling. Indien hieruit niet is op te maken voor welke periode dit is bedoeld, kijkt mijn bureau naar het moment waarop de bijdrage inzake de kinderalimentatie is verhoogd met de jaarlijkse indexering. Is de verhoogde bijdrage reeds betaald in december, dan wordt er van uitgegaan dat de bijdrage inderdaad bij vooruitbetaling werd voldaan. In het geval de bijdrage echter pas in januari wordt verhoogd, wordt er bij de betaling van de bijdrage in een betreffende maand van uitgegaan dat deze bijdrage is bedoeld voor de desbetreffende maand. Mevrouw B. heeft daarbij expliciet aangegeven dat u de betaling achteraf voldoet.

Gelet op het bovenstaande heeft het LBIO de inning terecht overgenomen en zal het LBIO de inning gewoon voortzetten."

11. Op 12 juni 2007 gaf verzoeker het LBIO telefonisch te kennen het niet eens te zijn met de uitleg over de betaling in januari 2007. Hij had de alimentatie voor de maand december al in die maand betaald. Tevens vroeg hij uitleg over de indexering, omdat hij daar niets over kon vinden. Op 12 juni 2007 werden hem gegevens over de indexering toegestuurd.

In zijn brief van diezelfde dag deelde hij - voor zover hier van belang - het volgende mee. De stelling dat de betaling op 2 januari niet een betaling over die maand zou zijn, omdat

daarop de wettelijk verplichte indexering niet was terug te vinden, kwam hem ongeloofwaardig voor, daar het LBIO dit argument niet had gebezigd ten aanzien van de betaling van 23 februari 2007. Daar kwam nog bij dat hij ook al in december 2006 een betaling had gedaan. Het desbetreffende giroafschrift stuurde hij mee. Hierop stond niet aangegeven voor welke maand de alimentatie was bestemd.

12. Het LBIO herhaalde in zijn schrijven van 18 juni 2007 kort hetgeen op 7 juni 2007 reeds was bericht aan verzoeker en gaf aan dat de enige manier waarop verzoeker nog kon bewijzen dat hij vooruit had betaald was om alle betalingen van kinderalimentatie voor de periode van 1 maart 2005 tot en met heden toe te sturen.

13. Op 20 juni 2007 meldde verzoeker het volgende aan het LBIO. Hij had geen afschriften meer van de betalingen vanaf maart 2005. Wel kon hij betalingen die in oktober en november 2006 waren gedaan laten zien, al vroeg hij zich af wat die met de claim van zijn dochter te maken hadden, nu die niet over die maanden ging. Verzoeker betwistte dat er sprake was van een achterstand, behoudens die ten aanzien van de indexatie.

14. Het LBIO antwoordde op 4 juli 2007 als volgt. G. was vanaf 20 augustus 2006 zelf rechthebbende van de kinderalimentatie geworden. Uit het betalingsoverzicht bleek dat de bijdrage voor september begin oktober 2006 was gedaan. De betaling in januari 2007 was dus de bijdrage voor december 2006. De uitgevoerde berekening van destijds was derhalve correct. Het LBIO gaf aan daarom de inning onverkort voort te zetten.

15. Verzoeker wendde zich bij brief van 16 juli 2007 tot de Nationale ombudsman. Hij gaf - voor zover hier van belang - aan dat hij het onbegrijpelijk vond dat de betaling die hij op 2 januari 2007 had gedaan werd toegeschreven aan de maand december 2006.

16. Van het LBIO ontving de Nationale ombudsman desgevraagd het klachtdossier en een overzicht van de laatste stand van zaken. Met verzoeker was afgesproken dat hij de alimentatie via het LBIO zou voldoen, maar dat hij geen opslag hoefde te betalen zolang de zaak nog voorlag bij de Nationale ombudsman.

17. Op 21 januari 2008 legde een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman het LBIO telefonisch de vraag voor op grond waarvan het LBIO meende dat verzoeker de alimentatie bij vooruitbetaling was verschuldigd, nu de rechterlijke uitspraak hierover geen gegevens bevatte.

18. Op 1 februari 2008 berichtte het LBIO dat de beschikking inderdaad geen vooruitbetaling was vastgelegd, terwijl er ook geen wettelijke grondslag bestaat voor vooruitbetaling. Het LBIO is er dus ten onrechte van uitgegaan dat er sprake was van de gebruikelijke verplichting tot maandelijkse vooruitbetaling van de verschuldigde kinderalimentatie. Omdat het LBIO hier telkens bij de aanschrijving van verzoeker wel van was uitgegaan, terwijl dit niet correct was, is de overname van de inning niet op geheel

juiste gronden gebaseerd. Het LBIO herroept alsnog die overname, waarmee de opslagkosten komen te vervallen.

Overigens is het LBIO van mening dat er nog steeds wel sprake is van een achterstand in betaling van één maandtermijn, wat samenhangt met het feit dat het LBIO er - anders dan verzoeker - van uitgaat dat de betalingen achteraf zijn gedaan.

Uit de berekening van betalingen ná de overname blijkt dat verzoeker inmiddels geïndexeerde bedragen overmaakt.

Beoordeling

Ten aanzien van het overnemen van de inning van de kinderalimentatie en de opslagkosten

19. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te betrekken.

20. Gebleken is dat het LBIO er - ook in de brieven aan verzoeker - telkens ten onrechte van is uitgegaan dat de alimentatie bij vooruitbetaling moest worden voldaan. Zoals het LBIO in zijn standaard-informatie zelf al aangeeft is het weliswaar meestal zo dat er vooruit moet worden betaald, maar dit geldt niet altijd. Van het LBIO mag dus worden verwacht dat altijd de rechterlijke beschikking (ook) op dit punt wordt bekeken. Overigens heeft verzoeker op 12 april 2007 telefonisch meegedeeld dat zijns inziens betaling *in* de maand volstond, nu nergens iets anders stond. Het had voor de hand gelegen dat het LBIO in ieder geval op grond hiervan alsnog de rechterlijke uitspraak goed had bekeken.

21. Ten tijde van de overname - 5 april 2007 - bestond in ieder geval nog een achterstand voor wat betreft het niet betalen van de wettelijke indexering. Ook in een geval dat de wettelijke indexering niet (geheel) is voldaan, is sprake van een betalingsachterstand op grond waarvan het LBIO op zichzelf bevoegd is tot inning over te gaan. Verzoeker heeft later de indexering niet meer betwist; mogelijk wist hij in eerste instantie niet dat de betaling hiervan rechtstreeks uit de wet voortvloeit. Het siert het LBIO dat het ondanks die (geringe) achterstand de inning in dit geval dan ook heeft herroepen, waarmee de opslagkosten komen te vervallen. Met het LBIO is de Nationale ombudsman van mening dat overname van de inning in ieder geval niet op correcte gronden heeft plaatsgevonden. Er is dan ook gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

22. De Nationale ombudsman merkt in dit kader nog het volgende op. Hoewel verzoeker in zijn telefoontje van 12 april 2007 ervan uit leek te gaan dat hij achteraf betaalde (en dit volgens hem ook mocht doen), heeft hij later gesteld dat hij telkens vooruit had betaald, wat uiteraard consequenties heeft voor de berekening van een eventuele achterstand. Volgens de diverse betalingsoverzichten die door verzoekers ex-echtgenote c.q. zijn dochter zijn verstrekt werd de alimentatie aan de dochter telkens achteraf betaald. Omdat verzoeker in de eerste maanden van 2007 niet de geïndexeerde alimentatie heeft voldaan, kon daaruit niet worden afgeleid of vooraf dan wel achteraf was betaald (zie ook hierna, onder 26.). Het LBIO heeft dan ook terecht gesteld dat in dit geval slechts betalingsbewijzen over de periode dat de alimentatie nog aan verzoeksters ex-echtgenote werd voldaan inzicht zouden kunnen geven. Verzoeker heeft zijn (latere) stelling dat de betaling van 2 januari 2007 bedoeld was voor de maand januari echter niet met stukken gestaafd, terwijl hij daarvoor diverse keren in de gelegenheid is gesteld. Dat hij niet meer over afschriften zou beschikken, doet daaraan niet af. Kennelijk heeft hij ook geen moeite gedaan om alsnog kopieën van zijn bank te verkrijgen. Hoe dan ook, op grond van thans ter beschikking staande gegevens, gaat het LBIO er terecht vanuit dat verzoeker in januari 2007 heeft betaald voor december 2006 etc.

Ten aanzien van de informatieverstrekking

23. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit brengt onder meer mee dat een bestuursorgaan in een bepaalde kwestie ontvangen informatie zo goed mogelijk verwerkt en vervolgens doorgeeft aan betrokkenen, waarbij het in dient te gaan op de door betrokkene gestelde vragen.

24. Uit het hiervoor overwogene is reeds gebleken dat het LBIO aan verzoeker ten onrechte heeft bericht dat de kinderalimentatie bij vooruitbetaling moest geschieden. Echter ook op enige andere punten is het LBIO tekortgeschoten in zijn informatieplicht.

25. Het heeft de Nationale ombudsman in de eerste plaats verbaasd dat het LBIO verzoeker in de brief van 5 april 2007 zonder enige nadere uitleg voor een totale betalingsachterstand van € 330,68 een betalingsregeling van € 354 per maand heeft voorgesteld.

26. Voorts heeft het LBIO in antwoord op verzoekers bewering dat hij begin januari 2007 voor die maand had betaald en dat hij dus telkens vooruit had betaald onder meer gemeld dat in geval uit de omschrijving van betalingen niet blijkt voor welke periode de betaling is bedoeld, gekeken wordt naar het moment waarop de bijdrage is verhoogd met de jaarlijkse indexering. Vervolgens geeft het LBIO aan dat mevrouw B. expliciet had aangegeven dat verzoeker de betaling achteraf voldeed en stelt het dat "gelet op het bovenstaande" het LBIO de inning terecht had overgenomen.

Op zichzelf is er niets op aan te merken dat het LBIO in het algemeen bij verschil van mening over voor welke termijn is betaald onder meer kijkt naar het moment waarop een geïndexeerd bedrag wordt overgemaakt. Echter in verzoekers geval kón dit helemaal geen rol spelen, omdat één van de punten nu juist was dat verzoeker ervan uitging dat hij geen geïndexeerd bedrag behoefde te betalen en dit ook daadwerkelijk niet had overgemaakt. Het LBIO heeft dit onvoldoende duidelijk gemaakt. Dat het LBIO bij gebrek aan andere aanwijzingen uit kon gaan van de door mevrouw G. verstrekte gegevens totdat verzoeker het tegendeel had bewezen, doet hieraan niet af.

Al met al is het LBIO op genoemde punten tekortgeschoten in zijn informatievoorziening naar verzoeker toe.

Ook in dat opzicht is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Landelijk Bureau Inning
Onderhoudsbijdragen

is gegrond ten aanzien van:

- de overname van de inning van de kinderalimentatie en de opslagkosten wegens strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;
- de informatieverstrekking wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat het LBIO de overname van de inning heeft herroepen, zodat verzoeker de opslagkosten niet hoeft te voldoen.

Onderzoek

Op 16 juli 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer C. te Tilburg, met een klacht over een gedraging van Landelijk Bureau Inning
Onderhoudsbijdragen.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het LBIO in de gelegenheid gesteld om desgewenst op de klacht te reageren. Tevens is het LBIO nadien nog een vraag gesteld, waarop het LBIO bij e-mailbericht van 1 februari 2008 heeft geantwoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van het LBIO gaf aanleiding het verslag op één punt te wijzigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 16 juli 2007 en een aanvullende brief van 14 september 2007.

Het LBIO-dossier betreffende verzoeker, waarin onder meer kopieën van de rechterlijke uitspraak van 22 februari 2006, de met verzoeker gevoerde correspondentie en telefoonnotities.

Een e-mailbericht met bijlage van het LBIO van 1 februari 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond